

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4370
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 499
Ημερομ. Κατάθεσης: 19/2/2021

Αθήνα, 19 Φεβρουαρίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΚΕ

Προς την κα. Υπουργό Πολιτισμού & Αθλητισμού

Θέμα: «Σχετικά με την αναφερόμενη ως «Σύμβαση δωρεάς» μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του κοινωφελούς ιδρύματος “Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης” «για την κατασκευή και λειτουργία του ανελκυστήρα πλαγιάς για την άνοδο ατόμων με κινητικές δυσκολίες στην Ακρόπολη των Αθηνών».

Σύμφωνα με Δελτίο Τύπου του ΥΠΠΟΑ, που αναρτήθηκε στις **23.10.2019** στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου αλλά και από σχετικά δημοσιεύματα, ενημερωθήκαμε για την απόφαση του Ιδρύματος Ωνάση «να χρηματοδοτήσει την εγκατάσταση σύγχρονου ανελκυστήρα πλαγιάς (αντί του αναβατορίου), καθώς και την ανανέωση - αναβάθμιση του νυχτερινού φωτισμού» στον αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης, ενώ σύμφωνα με το ίδιο Δελτίο Τύπου πρόκειται για κόστος που **«εκτιμάται ότι θα προσεγγίσει το 1,5 εκατ. Ευρώ»**. (<https://www.culture.gov.gr/el/Information/SitePages/view.aspx?nID=3012>).

Έκτοτε, δεν υπήρξε κάποια αποσαφήνιση από την κυβέρνηση για τον τρόπο που θα γινόταν η προαναφερθείσα χρηματοδότηση και η δωρεά προς το Ελληνικό Δημόσιο, αν και υπήρχαν κατά καιρούς δημόσιες γενικόλογες αναφορές σε αυτήν. Πιο συγκεκριμένα, η Υπουργός Πολιτισμού, είχε δηλώσει σχετικά στη Βουλή:

«Ναι, διεκδικήσαμε και πήραμε ιδιωτική χορηγία για να έχουμε το αναβατόριο σε πολύ μικρότερο χρόνο από αυτόν που απαιτούν οι διαδικασίες του δημοσίου, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν γίνεται με απόλυτα διαφανή τρόπο. Μία σύμβαση, η οποία έχει υπογραφεί και από το Υπουργείο Οικονομικών και τους αρμόδιους Υπουργούς...». (Βλ. τα πρακτικά της από 3.6.2020 συνεδρίασης της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, <https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/ToKtiro/Fotografiko-Archeio/#35b7e757-2183-44cc-a4ca-abd000ae2dae> , αναφορά στη σύμβαση: 1:20:58).

Επιπλέον, σε διάφορες Υπουργικές αποφάσεις που σχετίζονται με το έργο αναφέρεται συχνά, ως η **«από 28/2/2020 σύμβαση δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του κοινωφελούς ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.» για την κατασκευή και**

Λειτουργία του ανελκυστήρα πλαγιάς για την άνοδο ατόμων με κινητικές δυσκολίες στην Ακρόπολη των Αθηνών» (βλ. για παράδειγμα στην Απόφαση με ΑΔΑ: Ω9ΑΑ4653Π4-9ΗΤ/04.06.2020, το σχετικό 9).

Ωστόσο, παρότι ζητήθηκε πριν από 8 μήνες από τον Υπουργό Οικονομικών να καταθέσει στη Βουλή την ανωτέρω σύμβαση που και ο ίδιος υπέγραψε (αρ. πρωτ. ΑΚΕ 357/22.06.2020), ο ίδιος δεν ανταποκρίθηκε, μην επιβεβαιώνοντας, έτσι, τα λεγόμενα της Υπουργού Πολιτισμού.

Ως εκ τούτου, η αναφερόμενη ως «σύμβαση δωρεάς», με ημερομηνία **28.02.2020** και αντικείμενο την κατασκευή ανελκυστήρα πλαγιάς στην Ακρόπολη των Αθηνών, δεν έχει έως σήμερα δημοσιώς κατατεθεί, ενώ η μόνη σύμβαση που είναι σε γνώση μας είναι η από 17.02.2020 Σύμβαση Δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του κοινωφελούς ιδρύματος «Αλέξανδρος Ωνάσης» και της «ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ», με εντελώς διαφορετικό αντικείμενο και περιεχόμενο (πρόγραμμα «Relocation Greece», ύψους 800.000 ευρώ, μέσα από τέσσερα υποέργα υπηρεσιών προβολής), που κυρώθηκε με τον Ν. 4677, ΦΕΚ 69, Α', 20.03.20.

Περαιτέρω, εφόσον η από **28.02.2020 προαναφερθείσα σύμβαση δωρεάς δεν έχει επισήμως δημοσιευθεί**, ούτε κατατεθεί στη Βουλή δεν είναι σαφής και ξεκάθαρος για τους πολίτες ούτε ο βαθμός εμπλοκής των ιδιωτικών εταιρειών στην υλοποίηση ενός δημόσιου έργου σε αρχαίο μνημείο, ούτε ποιες είναι οι υποχρεώσεις και τα οφέλη του Δημοσίου και του Δωρητή αντίστοιχα, ούτε ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα, τα παραδοτέα της σύμβασης, οι εμπλεκόμενοι φορείς επίβλεψης και υλοποίησής της, ούτε καν ποιο είναι το ύψος της χρηματικής δωρεάς.

Και ενώ οι πολίτες δεν γνωρίζουν ακόμη (!) τους επιμέρους όρους, τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες των συμβαλλομένων μερών, γίνονται αποδέκτες μιας –τουλάχιστον– **αλαζονικής και προβληματικής διαχείρισης του κορυφαίου μνημείου της χώρας που προκαλεί συχνά τον διεθνή διασυρμό της**, μέσα από πλήθος δημοσιευμάτων για την αμφιλεγόμενη και αντιεπιστημονική υλοποίηση των επιμέρους εργασιών στον Ιερό Βράχο (βεβιασμένη τσιμεντόστρωση διαδρομών επισκεπτών, πλημμύρες που προκλήθηκαν από την έλλειψη μελετών απορροής των ομβρίων υδάτων, μη αδειοδοτημένη και πιστοποιημένη λειτουργία του ανελκυστήρα, κ.ά.).

Σε όλα τα παραπάνω έρχονται πλέον να προστεθούν αρκετά ακόμη ερωτήματα για το αν έχει εκχωρηθεί με οποιονδήποτε τρόπο στο Ίδρυμα Ωνάση και στις συνεργαζόμενες με αυτό εταιρείες το αποκλειστικό δικαίωμα του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέει από την εκμετάλλευση και χρήση των απεικονίσεων της Ακρόπολης και των μνημείων του Ιερού Βράχου, χωρίς να έχουν ακολουθηθεί οι νόμιμα προβλεπόμενες διαδικασίες αδειοδότησης που οφείλουν να διασφαλίζουν τα συμφέροντα του Δημοσίου, ιδίως όταν πρόκειται για την παραγωγή, αναπαραγωγή και διάδοσή τους για τους διαφημιστικούς σκοπούς των οικονομικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος και των συνεργαζόμενων με αυτό εταιρειών (<https://www.facebook.com/Stegi.Onassis.Cultural.Centre/posts/4927985580605214>, Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, Χώρος διεξαγωγής εκδηλώσεων έναντι αντιτίμου και <https://www.facebook.com/alaska.athens/posts/2879157305687800>, Συνεργαζόμενη με το Ίδρυμα Ωνάση ιδιωτική εταιρεία παραγωγής τηλεοπτικών εκπομπών και μέσω ενδημέρωσης).

Επειδή η προστασία και η διαφύλαξη των μνημείων της χώρας οφείλει να ασκείται από το κράτος στο όνομα του δημοσίου συμφέροντος με διαφάνεια και λογοδοσία,

Επειδή η διαχείριση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς ασκείται από όσους ασκούν δημόσια εξουσία, εν ονόματι και για λογαριασμό του ελληνικού λαού,

Επειδή η υπόθεση αυτή αφορά εν γένει την πολιτική, πολιτιστική και οικονομική διαχείριση του εμβληματικότερου μνημείου της χώρας, που αποτελεί και Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς,

Επειδή οποιαδήποτε εργασία αφορά αρχαίο μνημείο πρέπει να διέπεται από τους όρους που θέτει η αρχαιολογική νομοθεσία και οι ειδικές διατάξεις περί «μελέτης και εκτέλεσης αρχαιολογικών εν γένει έργων»,

Επειδή οποιαδήποτε εργασία αφορά αρχαία μνημεία, νοείται παγίως ως «δημόσιο έργο», καθώς αφορά συνταγματικώς προστατευόμενα δημόσια αγαθά υψίστης εθνικής σημασίας,

Επειδή το Υπουργείο Πολιτισμού οφείλει να προστατεύει την ταυτότητα και την εικόνα των μνημείων που ανήκουν στο δημόσιο,

Επειδή το Υπουργείο Πολιτισμού οφείλει να προστατεύει τα μνημεία έναντι οποιασδήποτε παράνομης χρήσης από οποιονδήποτε τρίτο προσβλέπει στην άνευ αδείας εκμετάλλευσή τους για εμπορικούς, οικονομικούς και διαφημιστικούς σκοπούς,

Ερωτάται η αρμόδια κα. Υπουργός :

1. Πόσες και ποιες εταιρείες έχουν εμπλακεί ως εργολάβοι και υπεργολάβοι στην υλοποίηση των παρεμβάσεων που έχουν συντελεστεί μέχρι σήμερα στον Ιερό Βράχο (διαμόρφωση διαδρομών, κατασκευή ανελκυστήρα, υλοποίηση φωτισμού κ.ά.) και ποιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ έχουν εμπλακεί στην επίβλεψη των έργων αυτών;
2. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και ολοκλήρωσης των εν λόγω παρεμβάσεων, ποιες εργασίες ακόμη εκκρεμούν και σε τι κόστος ανέρχονται μέχρι στιγμής;
3. Πότε και με τίνος απόφαση εγκρίθηκε άδεια πρόσβασης και κινηματογράφησης με επαγγελματικό εξοπλισμό για τα γυρίσματα της 16ης Φεβρουαρίου 2021 στον Ιερό Βράχο και δυνάμει ποιας εισήγησης / γνωμοδότησης των Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ και του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου; Σε ποιο ύψος προσδιορίστηκαν τα προβλεπόμενα από το νόμο τέλη κινηματογράφησης που πρέπει να αποδοθούν στον ΟΔΑΠ;
4. Με ποια άδεια κυκλοφόρησαν ευρέως στις 16.02.2021 φωτογραφίες του Παρθενώνα και της χιονισμένης Ακρόπολης για την διαφημιστική προβολή του Ιδρύματος Ωνάση και της εταιρείας Alaska Films; Καταβλήθηκαν τα νομίμως προβλεπόμενα τέλη για τον σκοπό αυτό στον ΟΔΑΠ;

Επίσης η κ. Υπουργός Πολιτισμού καλείται:

Να καταθέσει στο Σώμα, εντός της προθεσμίας που ορίζει ο κανονισμός της Βουλής:

α) Την αναφερόμενη σε δημόσια έγγραφα ως «από **28/2/2020 σύμβαση δωρεάς** μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του κοινωφελούς ιδρύματος “Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης” και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία “ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.”», «για την κατασκευή και λειτουργία του ανελκυστήρα πλαγιάς για την άνοδο ατόμων με κινητικές δυσκολίες στην Ακρόπολη των Αθηνών»,

β) Τα παραρτήματα που ενδεχομένως εμπεριέχει η εν λόγω σύμβαση, καθώς και όλα τα σχετικά έγγραφα που την αφορούν, ιδίως δε κάθε στοιχείο που αφορά **το ύψος και το είδος της δωρεάς, το χρηματικό και φυσικό της αντικείμενο, τις υποχρεώσεις του Δημοσίου και τα οφέλη του δωρητή, το χρονοδιάγραμμα και τα παραδοτέα του έργου που ορίζεται στη σύμβαση και τυχόν υπο-έργων αυτού.**

γ) Τις μελέτες που έχουν εγκριθεί από το ΥΠΠΟΑ και αφορούν τις παρεμβάσεις που έγιναν στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας με το Ίδρυμα Ωνάση (κατασκευή διαδρομών, ανελκυστήρα, υδραυλικών έργων, νέου φωτισμού κ.λπ.).

δ) Κάθε έγγραφο που αφορά την αδειοδότηση εκ μέρους του ΥΠΠΟΑ για την οποιαδήποτε παραγωγή, αναπαραγωγή, διάδοση, εκμετάλλευση και χρήση απεικονίσεων και οπτικοακουστικού υλικού από τα μνημεία της Ακρόπολης για την προβολή των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος Ωνάση και των συνεργαζόμενων με αυτό εταιρειών.

Οι ερωτώντες και αιτούντες Βουλευτές

Βέττα Καλλιόπη

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αγαθοπούλου Ειρήνη

Αθανασίου Αθανάσιος

Αλεξιάδης Τρύφων

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αυγέρη Δώρα

Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βασιλικός Βασίλης

Γκιόλας Γιάννης

Δρίτσας Θεόδωρος
Ζουράρις Κωνσταντίνος
Ηγουμενίδης Νικόλαος
Καρασαρλίδου Φρόσω
Κασιμάτη Νίνα
Κάτσης Μάριος
Καφαντάρη Χαρά
Μάλαμα Κυριακή
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μωραϊτης Θάνος
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Νοτοπούλου Αικατερίνη
Ξανθόπουλος Θεόφιλος
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαδόπουλος Σάκης
Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Πούλου Παναγιού
Σκουρολιάκος Παναγιώτης
Σκούφα Μπέττυ
Τελιγορίδου Ολυμπία
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νικόλαος
Φωτίου Θεανώ
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γεώργιος